

OB REKI RIO DE LA PLATA

POTOPIŠNI ROMAN.

SPISAL KAROL MAY

Za "Clevelandsko Ameriko" priredil
L. J. P.

V MONTEVIDEO.

"In kje stanujete?"
"Ne daleč od tukaj. Vendar se silno bojim. Ta človek lahko zopet pride."

"Če mi dovolite, pa vas spremljam do stanovanja."

"Oh, kako ste dobri!"

Gledala mi je tako pošteno in zupljivo v obraz, vendar se mi je nekaj zdelo, da položaja ne smem preveč zaupati. Dosedaj sva stala, sedaj se pa napotiva naprej, in spotoma mi pripoveduje prav odkritosrčno, da so ji stariši umrli, da ima samo staro mater, ki je Nemkinja.

Začudilo me je, ker je besedo Nemkinja prav posebno poudarjala in me pri tem pomembljivo pogledala. Jaz pa ne rožnem ničesar.

Tako prideva mimo vile senorja Tupida in naprej, dokler ne zmanjka ceste. Nobene hiše ni več, nobena vrta. Stojiva na praznem mestu, kjer je rastle samo nekaj visokih dreves.

"Tam je pa hišica," reče deklica, ko pokaže s prstom v daljavo.

"Ali smem še naprej z vami?" vprašam. "Ali še bo živ?"

"Varna bom šele tedaj, ko bom doma."

"Torej pojdite."

Zavijeva na odprti prostor. Vendar je v nekaj sekundah obkrožen, ker iz črne snežne drevce se prikaže pet ali šest postav, katerih čna koraka proti meni, a ostali čakajo zadaj.

"Stojte! Nobenega koraka vni!" zapovem. "Kaj delate tukaj?"

Tudi deklica se je prestrašila. Še bolj trdno se me oklema.

"Kaj delamo tukaj?" odvrne nek glas, ki se mi je zdel znan. "Vas čakamo senor!"

Deklico primem za roko da bi imel desno pripravljeno za izhoda.

"Jaz sem — ali me res ne poznate — Mauricio Monteso."

Bil je v resnici jebatero, ker sedaj ga spoznam, ko stopi bližje.

"Vi ste?" vprašam začuden. "To je presenečenje. Vendar svoje vprašanje moram ponoviti: 'Kaj delate tukaj?'"

"Tako bodete zvedeli. Če vam zaupate, tedaj stopite k tem drevcesom, da nas ne morejo videti."

"Zakaj?"

"Tako zveste. Sedaj ni časa, da bi razlagal, ker on bo takoj prišel."

"Kdo?"

"Oni, ki je senorito napadel, namreč njen lastni oče."

"Njen oče — to pa vendar ni mogoče."

"Vendar! Prosim, da sedaj molčite in deklico trdno držite, da ne more pobegniti."

Monteso stopi proti deklici in pokaže nož in zagrozi:

"Senorita, če spregovorite eno samo besedo ali naredite en sam korak, tedaj vam zasadam to klino v vaše ljubezljivo majhno, modro srce. Zanesite se, da se ne šalim."

Deklico primem za roko, da se mi ne more izviti. Ostali molče so pa stopili v senca drevces. Sedaj se približajo hitri koraki iz onega kraja, iz katerega sva prišla z deklico. Prikaže se mož, in v njem takoj spoznam onega, ki je deklico napadel.

"Nobene besede!" zašepeta jebatero moji spremljevalki.

Videl sem, da ji nastavi nos na prsa. Trese se po celnem telesu. Mož pa pogleda proti hišici, kjer bi morala biti bolna stara mati, zamrma nekaj besedij, nakar se poda urnih korakov proti hiši. Pri tem moza ili mimo drevces. Komaj pride do prostora, kjer smo bili, se že vrže pet oseb na njega ter ga podle na tla. Hotel je bežati, toda jebatero mu pu-

"Molči, sicer zabodem lopov! Tvoja komedija se ti to pot ne bo posrečila. Zvezite ga in prepeljite v hišo. Saj veste kako."

Ljudje naredijo kakor velevalo in odpeljejo lopova. Pri meni ostane samo jebatero.

"Senorita, ali ste poznali moža, ki je pravkar zginil z mojimi tovariši?" vpraša jebatero deklico.

"Da," dihanje prestrašena deklica, "bil je moj oče."

"In on je bil tudi, ki vas je navidez napadel, da bi vas po-ljubil?"

"Ona molči.

"Odgovorite, sicer čutite nož. Ali je bil?"

"Da."

"Koga ste pa hoteli speljati v past?"

Ona pa povese glavo in ne reče ničesar.

"Opozoriti vas moram, senorita, da je meni vse znano, samo vprašujem vas sedaj, da ta tuji senor iz lastnih vaših ust vse izve. Govorite prostovoljno in resnično, in zgodilo se vam ne bo ničesar. Če pa ne govorite, tedaj čutite nož."

"Opozoriti vas moram, senorita, da je meni vse znano, samo vprašujem vas sedaj, da ta tuji senor iz lastnih vaših ust vse izve. Govorite prostovoljno in resnično, in zgodilo se vam ne bo ničesar. Če pa ne govorite, tedaj čutite nož."

"Zakaj ste tako strogi z menoj, senor?" vpraša deklica.

"Zakaj grozite z nožem in celo s smrtjo? Kar sem storila, vendar ni nič slabega."

"Zelo slabo, da slabše je ko mislite. Kdo stanuje v oni hiši?"

"Jaz, oče in stara mati."

"In s čim se živi vaš oče? Kaj ne, od igre? Ali ne?"

"Ne morem tajiti."

"In vaša hiša je prostor, kamor vodite kaline, da zobljejo. Vi ste pa vada, ki se nastavi, da privabi žrtve. Ali je res?"

"Sele čez nekaj časa odgovori deklica:

"Jaz moram ubogati očeta."

"Da, žal! Raditega vam pa tudi hočem priznati, dokler odkrito govorite. Danes bi morali pripeljati tega senorja v hišo, kaj ne?"

"Da."

"Postavite ste se morali v mali oddalji od vile. Vaš oče je stal poleg vas. Dogovorila sta se, da kakor hitro pride Atemanjo, da te oče napade. In vas bi moral ta Nemec oprostiti, nakar bi vas spremlil domov? Da bi pa tuja še bolj zapletli v svoje mreže, ste morali povedati, da je vaša stara mati Nemkinja."

"Da."

"Toda ali veste, kaj bi se zgodilo, če bi pripeljali tega tujeega senorja v hišo?"

"Karto bi igral."

"Tako so vam povedali. Toda nameravali so nekaj čisto drugega. Umoriti so ga hoteli."

"Santa madona de la Cruz! To ni res!"

Ogorčenje, s katerim je spregovorila slednje besede, je bilo neprisiljeno; to sem spoznal na njenem glasu.

"Da, resnica je," odvrne Monteso. Vi in stara mati bi šle k počitku, medtem pa bi umorili tega senorja."

"Moj oče rad igra, kakoli vsakdo v teh krajih, toda morilec moj oče ni."

"Uboga deklica! To je spletko. Vaš oče občuje z najboljšimi nevarnimi lopovi. Vendar hočem o tem raje molčati. Vi pa senor, bodete mogoče radovedni, kako sem prišel do te skrivnosti. Povem vam pozneje. Sedaj si pa lahko ogledate svoje morilce, ne da bi bilo kaj nevarnosti za vas. Ko se odstranim, čakajte še pet minut, nakar prideta z senorito počasi proti hiši."

"Zakaj pa ne greste z nami?"

"Ker mesec tako jasno sveti, in ker vas s senorito pričakujejo. Gotovo že pri oknu gledajo, kdaj bodete prišli. Raditega pa morata oba skupaj prijeti, da ne obudita kaknega spina. Jaz pa pridem s svojimi tovariši trenutek pozneje po drugi strani potoja do hiše."

"Pošteni jebateri, kakor sem jaz, ki se niti zlodja ne bojijo. Pa saj jih bodete že spoznali. Torej jaz grem, in čez pet minut greste vi."

In obrne se proti cesti, kjer zgine. Deklica je stopila nekliko proč od mene, vendar sem jo še vedno trdno držal. Skoro nisem mogel vrjeti, da bi bil ta otrok z nedolžnim obrazom udeleženi pri kaki slepariji. Deklica prav gotovo ni imela slutnje o grdih činih, katerim je dosedaj pomagala. Da so me hoteli umoriti, niti vedela ni. O tem sem bil tudi prepričan. Deklica je čakala, dokler o jebaterih ni bilo več slišati ali videti; potem me pa vpraša:

"Senor ali res vrnjete, da vam je moj oče po življenju stregel?"

"Na to vprašanje nikakor ne morem določno odgovoriti, otrok moj. Vašega očeta niti ne poznam, pač pa poznam moža, ki mi je to stvar razodel. On ima že svoje vzroke, da izreče kaj takega. Pa naj bo temu kakor hoče, prepričan sem, da vi nikakor niste v zvezi s tem načrtom."

"Ne, gotovo ne, tudi moja stara mati ne."

"Torej ljubite staro mater?"

"Zelo, veliko bolj kot očeta."

"Pa vendar ste rabili njeno ime, da bi mene zvalili v past."

"Povedali so mi tako in narediti sem morala, ker sicer bi mi slaba predla."

"Toda svoj posel ste izvršili tako izvrstno, da sem prepričan, da ste imeli že precej vajve v tem."

"Dios! Človek se vsega naučil!"

Skoro sem se moral smejeti njenim besedam. Bila je vročekrvna, lahkoživna Španjolka, ki ni vajena, da bi mnogo mislila na posledicah svojih del.

Mesec je sijal jako svetlo na zemljo, oziroma na prostor med nama in med hišo. Od okna so nas morali videti. Ko se nisva prišla na polovico pota, me vpraša deklica:

"Kaj mislite, senor, kaj bodo naredili možje, ki so nas ustavili, z mojim očetom?"

"Vzroka gotovo nimajo, da bi mu storili kaj dobrega."

"Toraj moram ljudi v hiši posvariti."

Na njen beg nisem bil pripravljen, raditega deklice tudi držal nisem več tako trdno kot prej. Iztrga se mi in steče naprej. Toda z nekaj skoki jo zopet dobim in jo trdno primem.

"Stojte, senorita! Tako hitro in brez slovesa tudi ne gre. Neuljudno bi bilo od vas, da bi me spustili brez zahvale za pomoč, katero sem vam skazal."

Ježno vzdihne deklica, in od sedaj ne zine več besede. Tako prideva do hiše. Se predno pa moremo vrata odpreti, se slednja že odpro od znotraj, in pri svitu luči vidim moža, ki je imel pisano sukno ovito okoli glave. Njegovega obraza pa nisem mogel opaziti, ker je imel luč za hrbtom.

"Konečno, konečno!" reče. "Stara mati je z bolečinami pričakovala zdravila."

"Ti, strijčnik, si tukaj?" vpraša ona začudeno. "Tebe pa danes tako pozno vendar nismo pričakovali."

"Skrb za bolnico me je prignala sem. Toda ti nisi sama. Odkladaj ima moja deklica ob tako pozni uri spretnostvo gospoda?"

"Od danes, ko me je neki divjak napadel. Ta senor je bil k sreči v bližini, in me je oprostil nasilneža. Ali naj ga prosiva, da stopi v sobo, da se mu stara mati zahvali za njegovo dobroto?"

Prebrisana deklica je igrala svojo ulogo ravno tako, kakor so jo naučili, četudi je vedela, da bo vse brez uspeha. Vedela pač ni, kaj naj bi drugoga naredila.

"Gotovo," odvrne strijčnik "Prosim, senor, vstopite v sobo! Dobrodošli ste nam."

On stopi v stran, da naredi prostor, in tu pada luč na njegovo obraz, in jaz spoznam — aduta, ki me je že enkrat napadel. Lump je znal svoj glas izvrstno meščati. Da nisem njegovemu obrazu popolnoma vi-

vo premočil.

"Hvala, senor," odvrnem neprisljano. "Senorito sem pripeljal do vrat, kakor sem obljubil, in meni je čas prekratko odmerjen, da bi se mogel še dalj tukaj muditi."

"Samo trenutek, le trenutek, senor."

"No, dobro, videti hočem staro matere. Mogoče so še druge osebe v hiši?"

"Samo moj boter s svojim sinom je, sicer nikogar. Požirek žganja vam ne bo škodoval, in medtem se vrne oče te deklice, ki je odšel po opravkih. Moja sestrična je lepa deklica, in spoznati jo morate. Pritite torej, senor, pridite."

Dalje prihodnjije.

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat.

IZURJENI ČEŠKI knjigovez

B. F. PRIHODA

se priporočā Slovencem in vezavo vsakovrstnih knjig, posebno pripovedstnih in mašinskih. Lično delo, nizke cene.

Naročila sprejema CLEV. AMERIKA, 619 ST. CLAIR AVE.

LAUBOV GOLDEN ROD KRUH

je prirejen v pekarni tako čist, kakor od vaše matere, draga gospa. Okusen kruh, vsak hlebec zavrt v papir. Vsi grocerji.

The Jacob Laub Baking Company 4919 LORAIN AVE.

MILLER UNITED SHOES

Trgovine povsod. Znižane cene.

Domače prodajalne: Glavna prodajalna: 2329 Ontario, vogal Market.

3357 St. Clair 3906 Payne
6001 St. Clair 4723 Broadway
10401 St. Clair 8445 Broadway
7006 St. Clair 4905 Clark

Ta oglas je dober, če ga prinesete s seboj za DVOJNE ZNAMKE s vsakim nakupom čez \$1.00.

ZELENE ALI RUDEČE ZNAMKE. Mi smo preselili svojo prodajalno, ki je bila prej poleg Belmerjeve trgovine na 3357 St. Clair ave.

traven Schellentragerjeve lekarne, štiri vrata zapadno od E. 34. ceste.

SLOVENSKO PODJETJE

Z naselbino rastejo tudi slovenske trgovine, v katerih dobite danes vse, kar potrebujete za vaš dom in vašo družino.

V naši popolnoma nanovo urejeni trgovini dobite veliko izbero pohištva, kakor omare za obleke, kuhinjske omare, omare za porcelan, mize, stole, postelje, žimnice, posteljne preproge, kotide, raznovrstni porcelan, kakor krožniki, za meso in juho, razne skladnice, vso kuhinjsko opremo, kakor lonce, lonce, nože, vilice, žlice, in še sto in sto raznih drugih posod in priprav, ki se rabijo pri hiši.

NAŠA POSEBNOST JE: POSODE VSAKE VRSTE PO 10c.

Poleg te trgovine pa imamo tudi POGREBNI ZAVOD. Sprejemamo naročila za kočije in automobile za vse prilike. Cene vedno najnižje. Postrežba točna.

Fran Zakrajšek, SLOVENSKI POGREBNIK IN BALZAMIST. TRGOVINA S POHIŠTIVOM.

6208 St. Clair-av. Tel. Pric. 1278-K

Slovensko podjetje

Čenjenim rojakom naznanjam tem potem, da sem prevzel v svoje roke občno priljubljeno in povsod poznano izvrstno čistilnico in pralnico moških in ženskih oblek, znano pod imenom New York Dry Cleaning Co. Delavne moči v tem podjetju ostanejo kakor dosedaj v popolno zadovoljnost, kakor tudi cene iste, ki se pri okolnostih samostojnega vodstva pa tudi lahko znižajo, o čemur naznanimo o tozadevnih cenikih. Čenjenim dosedajnim naročnikom se topla priporočam ter pričakujem, da dobi vsakdo še enega novega naročnika. Vsem bodem vedno po najboljših močeh postregel s tem, da mu popolnoma prenovim obleko, katero je slučajno poškodoval nedeljski maček. Delo jamčeno in točno. Naročila in izvršila se dostavljajo na dom. V obilno naročilo se priporočā

CIRIL KUNSTEL New York Dry Cleaning Co

6428 ST. CLAIR AVE.

Kadar imate prehlad, kupite steklenico pravega Pain Expellerja kakor jo vidite tukaj in ravnajte se po navodilu na zavitku.

Najbolj trpežno obuvalo za moške, ženske in otroke se kupi po primerni ceni pri **F. J. Turk & Co.** 5707-5709 ST. CLAIR AVE. KJER JE BIL PREJ DAN ULMER.

Fine pijače.

Vsem našim prijateljem in znancem po Ameriki priporočamo naše naravno vino in žganje prve vrste. Mi žgemo v naši lastni žganjarni vsakovrstno žganje, ki je garantirano, in zadovoljni bodete z naročilom, ker sicer vam vrnemo denar. Poskusite samo enkrat, in zadovoljni bodete.

Sprejemamo vsa naročila od ene galone naprej. Pri večjih naročbah flajemo znaten popust!

NIZKE CENE.

Najboljši domači trópinjavec, 5 galon s sodom \$13.50
Drožnik, finega okusa, 5 galon s sodom \$13.50
Najboljša domača šljivovka, 5 galon s sodom \$13.50
Najbolje rudeče žganje, 5 galon s sodom \$12.25
Pravi rum, 5 galon s sodom \$12.50
Francoski konjak 5 galon s sodom \$13.50

VINA:

Rudeče naravno domače vino, 50 galon v sodu \$25.00
Belo naravno domače vino, 50 galon v sodu \$30.00
Belo naravno domače vino, 50 galon s sodom \$35.00

Ako želi kdo pojasniti o drugih pijačah, ki tukaj niso označene, naj se obrne na nas, ker imamo vse pijače v zalogi in se priporočamo za številna naročila.

Prva Slovenska družba THE OHIO BRANDY DISTILLING CO. 6102-04 ST. CLAIR AVENUE. CLEVELAND. OHIO.

Anton Bašca, 1016 EAST 61st STREET.

Naznanjam vsem rojakom, da se odsedaj naprej dobijo pri meni suhe in prekažene klobase, špeh, kajzerflaji, šunka, plečeta, žolodci, mast. Cene nizke. Naročila se sprejemajo tudi zven mesta.